

CRAFTS+

Εργαλειοθήκη CRAFTS+

Έγγραφο συστάσεων πολιτικής για την
ενίσχυση της κεραμικής χειροτεχνίας

New educational prospects for adult learners
in crafts' sector

2022-1-EL01-KA210-ADU-000084425

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

CRAFTS+

Πληροφορίες για το έργο	
Όνομα έργου	New educational prospects for adult learners in crafts' sector
Ακρωνύμιο έργου	CRAFTS+
Κωδικός έργου	2022-1-EL01-KA210-ADU-000084425
Δραστηριότητα 3- Επικεφαλής εταίρος	Idea OK, Republic of North Macedonia
Προσδιορισμός εγγράφου	
Επίπεδο διάδοσης	Δημόσιο
Έκδοση	1.3
Ημερομηνία δημοσίευσης	6/12/2023
Συγγραφείς	PostScriptum, Greece M.E.S.O., Greece

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	4
Στόχοι	4
Οικονομική Σημασία της Κεραμικής Χειροτεχνίας.....	4
Τρέχουσες Προκλήσεις	4
Βασικές συστάσεις.....	5
Επισκόπηση Συστάσεων Πολιτικής.....	6
Πρόσβαση στην αγορά	6
Καινοτομία και Εκσυγχρονισμός	8
Εκπαίδευση και Κατάρτιση για την ανάπτυξη δεξιοτήτων	10
Αειφορία και Περιβαλλοντικές Πρακτικές.....	11
Συστάσεις ανά κατηγορία	13
Πρόσβαση στην αγορά	13
Καινοτομία και Εκσυγχρονισμός	15
Εκπαίδευση και Κατάρτιση Δεξιοτήτων.....	16
Αειφορία και Περιβαλλοντικές Πρακτικές.....	17
Συμπεράσματα.....	18

Εισαγωγή

Η βιομηχανία της κεραμικής κατέχει σημαντική πολιτιστική, οικονομική και κοινωνική αξία τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Βόρεια Μακεδονία. Ριζωμένη στις αρχαίες παραδόσεις και την πλούσια ιστορία, η κεραμική χειροτεχνία δεν είναι μόνο μια μορφή καλλιτεχνικής έκφρασης αλλά και ένα ζωτικό μέρος της κληρονομιάς και της ταυτότητας αυτών των εθνών. Παρά τις εγγενείς δυνατότητες και την ομορφιά των κεραμικών χειροτεχνιών, οι τεχνίτες και στις δύο χώρες αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις για τη μετατροπή της τέχνης τους σε βιώσιμες μικροεπιχειρήσεις. Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν στρατηγικές που ενισχύουν την πρόσβαση στην αγορά, ενθαρρύνουν την καινοτομία και τον εκσυγχρονισμό, προάγουν την εκπαίδευση και την κατάρτιση δεξιοτήτων και ενθαρρύνουν τη βιωσιμότητα και τις περιβαλλοντικές πρακτικές.

Στόχοι

1. Προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης στον κλάδο.
2. Ενθάρρυνση της καινοτομίας και της προσαρμογής στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς.
3. Ενίσχυση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης δεξιοτήτων για τους τεχνίτες.
4. Προώθηση βιώσιμων και φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών.

Οικονομική Σημασία της Κεραμικής Χειροτεχνίας

Η κεραμική τέχνη συμβάλλει στις οικονομίες της Ελλάδας και της Βόρειας Μακεδονίας δημιουργώντας θέσεις εργασίας, τονώνοντας τον τουρισμό και προάγοντας την τοπική επιχειρηματικότητα. Στην Ελλάδα, ο κλάδος της κεραμικής είναι συνυφασμένος με την τουριστική βιομηχανία της χώρας, η οποία προσελκύει εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως. Οι τουρίστες αναζητούν αυθεντικά και παραδοσιακά προϊόντα, κάνοντας τα κεραμικά μια ελκυστική αγορά που υποστηρίζει τους ντόπιους τεχνίτες. Ομοίως, στη Βόρεια Μακεδονία, η κεραμική χειροτεχνία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της τοπικής κουλτούρας και της οικονομίας, με πολλούς τεχνίτες να βασίζονται στην πώληση των προϊόντων τους για τα προς το ζην.

Τρέχουσες Προκλήσεις

Παρά την πολιτιστική και οικονομική τους σημασία, οι τεχνίτες κεραμικής στην Ελλάδα και τη Βόρεια Μακεδονία αντιμετωπίζουν αρκετές προκλήσεις. Η περιορισμένη πρόσβαση στις αγορές, τόσο τοπικές όσο και διεθνείς, εμποδίζει την ικανότητά τους να προσεγγίσουν ένα ευρύτερο κοινό και να δημιουργήσουν επαρκές εισόδημα. Επιπρόσθετα, πολλοί τεχνίτες δεν διαθέτουν τους οικονομικούς πόρους που απαιτούνται για να επενδύσουν σε σύγχρονη

τεχνολογία και στρατηγικές μάρκετινγκ, οι οποίες είναι απαραίτητες στη σημερινή ανταγωνιστική αγορά. Επιπλέον, υπάρχει συχνά ένα κενό στην εκπαίδευση και την κατάρτιση δεξιοτήτων, γεγονός που καθιστά δύσκολο για τους τεχνίτες να μάθουν νέες τεχνικές ή να ενισχύσουν την επιχειρηματική τους οξυδέρκεια. Τέλος, οι πρακτικές βιωσιμότητας δεν υιοθετούνται ευρέως, γεγονός που δημιουργεί περιβαλλοντικές ανησυχίες και περιορίζει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του κλάδου.

Βασικές συστάσεις

1. Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση

- **Πρόσβαση στην αγορά:** Ανάπτυξη πλατφορμών και πρωτοβουλιών που διευκολύνουν την πρόσβαση των τεχνιτών κεραμικής στην τοπική και διεθνή αγορά.
- **Εμπορικές Εκθέσεις και Εκθέσεις:** Διοργάνωση εθνικών και διεθνών εμπορικών εκθέσεων για την προβολή κεραμικών προϊόντων και τη σύνδεση των τεχνιτών με τους αγοραστές.
- **Μικροχρηματοδοτήσεις και Δάνεια:** Παροχή επιλογών μικροχρηματοδότησης και δανείων χαμηλού επιτοκίου για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων κεραμικής.

2. Καινοτομία και Εκσυγχρονισμός

- **Ενσωμάτωση της τεχνολογίας:** Υποστήριξη της υιοθέτησης σύγχρονων τεχνολογιών στην παραγωγή και εμπορία κεραμικών προϊόντων.
- **Έρευνα και ανάπτυξη:** Χρηματοδότηση πρωτοβουλιών E&A που επικεντρώνονται σε καινοτόμα υλικά, τεχνικές και βιώσιμες πρακτικές στην κεραμική.
- **Συνεργασία σχεδιασμού:** Ενθάρρυνση συνεργασιών μεταξύ παραδοσιακών τεχνιτών και σύγχρονων σχεδιαστών για τη δημιουργία προϊόντων που απευθύνονται στις σύγχρονες αγορές.

3. Εκπαίδευση και Κατάρτιση για την ανάπτυξη δεξιοτήτων

- **Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης:** Ανάπτυξη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης προσαρμοσμένα στην κεραμική χειροτεχνία, καλύπτοντας τόσο παραδοσιακές όσο και σύγχρονες τεχνικές.
- **Σχέδια Μαθητείας:** Εφαρμογή προγραμμάτων μαθητείας για τη διευκόλυνση της μεταφοράς γνώσης από τους υφιστάμενους τεχνίτες στην επόμενη γενιά.

- **Σχολές Χειροτεχνίας:** Ίδρυση εξειδικευμένων σχολών ή κέντρων αριστείας με επίκεντρο την κεραμική χειροτεχνία.

4. Αειφορία και Περιβαλλοντικές Πρακτικές

- **Οικολογικά υλικά:** Προώθηση της χρήσης βιώσιμων και φιλικών προς το περιβάλλον υλικών στην κεραμική παραγωγή.
- **Διαχείριση των αποβλήτων:** Ενθάρρυνση της σωστής διαχείρισης απορριμμάτων και πρακτικών ανακύκλωσης εντός του κλάδου.
- **Ενεργειακή απόδοση:** Υποστήριξη πρωτοβουλιών που ενισχύουν την ενεργειακή απόδοση στις διαδικασίες παραγωγής κεραμικών.

Επισκόπηση Συστάσεων Πολιτικής

Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, αυτή η μελέτη σύστασης πολιτικής περιγράφει στρατηγικές δράσεις σε τέσσερις βασικούς τομείς: πρόσβαση στην αγορά, καινοτομία και εκσυγχρονισμός, εκπαίδευση και κατάρτιση δεξιοτήτων και πρακτικές βιωσιμότητας και περιβάλλοντος. Με την εστίαση σε αυτούς τους τομείς, ο στόχος είναι να υποστηριχθούν οι τεχνίτες κεραμικής να μετατρέψουν την πρακτική τους σε ακμάζουσες μικροεπιχειρήσεις, διατηρώντας έτσι την πολιτιστική κληρονομιά και συμβάλλοντας στην οικονομική ανάπτυξη.

Πρόσβαση στην αγορά

Επιχορηγήσεις και επιχορηγήσεις: Ένα από τα κύρια εμπόδια για τους τεχνίτες κεραμικής είναι το υψηλό κόστος συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις και εκθέσεις. Η παροχή οικονομικής υποστήριξης μέσω επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων μπορεί να βοηθήσει τους τεχνίτες να καλύψουν αυτές τις δαπάνες, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τα προϊόντα τους σε ένα ευρύτερο κοινό. Για την Ελλάδα, η αξιοποίηση της ισχυρής τουριστικής της βιομηχανίας μπορεί να ενισχύσει τον αντίκτυπο μιας τέτοιας στήριξης, ιδίως σε περιοχές με μεγάλη τουριστική επισκεψιμότητα. Στη Βόρεια Μακεδονία, στοχευμένα προγράμματα οικονομικής στήριξης μπορούν να βοηθήσουν τις αναδυόμενες επιχειρήσεις κεραμικής να εγκατασταθούν και να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες αγορές.

Οργανωμένες αντιπροσωπείες: Η διευκόλυνση οργανωμένων αντιπροσωπειών σε διεθνείς εκθέσεις χειροτεχνίας μπορεί να ενισχύσει σημαντικά την προβολή της κεραμικής και για τις 2 χώρες. Αυτές οι αντιπροσωπείες θα πρέπει να λαμβάνουν υλικοτεχνική και προωθητική υποστήριξη για να μεγιστοποιήσουν τον αντίκτυπό τους. Για την Ελλάδα, η εστίαση σε εκδηλώσεις με βάση την ΕΕ μπορεί να αξιοποιήσει τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να διευκολύνει την είσοδο στην αγορά. Για τη Βόρεια Μακεδονία, οι περιφερειακές

CRAFTS+

συνεργασίες στα Βαλκάνια μπορούν να προσφέρουν πολύτιμες ευκαιρίες έκθεσης και δικτύωσης.

Τοπικές εκθέσεις: Η αύξηση της συχνότητας και της κλίμακας των τοπικών εκθέσεων μπορεί να τονώσει την εγχώρια αγορά κεραμικών χειροτεχνιών. Στην Ελλάδα, η ενσωμάτωση εκθέσεων κεραμικής σε μεγάλα τουριστικά γεγονότα μπορεί να προσελκύσει ποικίλο κοινό. Στη Βόρεια Μακεδονία, οι εκδηλώσεις που βασίζονται στην κοινότητα μπορούν να βοηθήσουν τους τεχνίτες να συνδεθούν με ντόπιους αγοραστές και να ενισχύσουν την προβολή τους.

Πολιτιστική Προβολή: Η προώθηση της κεραμικής χειροτεχνίας μέσω πολιτιστικών φεστιβάλ και διεθνών πολιτιστικών κέντρων μπορεί να αναδείξει τη σημασία της και να προσελκύσει το ενδιαφέρον από το παγκόσμιο κοινό. Η Ελλάδα μπορεί να χρησιμοποιήσει το εκτεταμένο δίκτυο πολιτιστικών φεστιβάλ και διεθνών κέντρων για την προώθηση της κεραμικής ως μέρος των πολιτιστικών της εξαγωγών. Η Βόρεια Μακεδονία μπορεί να αξιοποιήσει την πολιτιστική της κληρονομιά διοργανώνοντας εκθέσεις και εργαστήρια σε πολιτιστικά κέντρα του εξωτερικού.

Εν ολίγοις:

Για την Ελλάδα:

- **Υποδομή αγοράς:**

Η Ελλάδα επωφελείται από μια πιο εδραιωμένη υποδομή πρόσβασης στην αγορά λόγω της ισχυρής τουριστικής βιομηχανίας της. Η εισροή τουριστών δημιουργεί σταθερή ζήτηση για τοπικές βιοτεχνίες, συμπεριλαμβανομένων των κεραμικών, παρέχοντας στους τεχνίτες πολυάριθμες ευκαιρίες πωλήσεων. Η παρουσία καθιερωμένων πολιτιστικών ιδρυμάτων και γκαλερί σε πόλεις όπως η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη προσφέρει πρόσθετους χώρους για τους τεχνίτες να εκθέσουν και να πουλήσουν τη δουλειά τους.

- **Εμπορικές εκθέσεις και εκθέσεις:**

Η Ελλάδα φιλοξενεί μεγαλύτερο αριθμό τοπικών και διεθνών εμπορικών εκθέσεων και εκθέσεων, εν μέρει χάρη στις καλά ανεπτυγμένες στρατηγικές πολιτιστικής προβολής της. Εκδηλώσεις όπως διεθνής εκθέσεις τέχνης που πραγματοποιούνται ετησίως στην Αθήνα προσελκύουν σημαντική προσοχή και παρέχουν πολύτιμες ευκαιρίες δικτύωσης για τους τεχνίτες.

- **Διαδικτυακές αγορές:**

Οι Έλληνες τεχνίτες έχουν καλύτερη πρόσβαση σε διαδικτυακές αγορές και πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου. Ορισμένες πρωτοβουλίες της κυβέρνησης και του ιδιωτικού τομέα βοήθησαν τους τεχνίτες να αποκτήσουν διαδικτυακή παρουσία, αν και αυτός εξακολουθεί να είναι ένας τομέας με περιθώρια ανάπτυξης.

Για τη Βόρεια Μακεδονία:

- **Υποδομή αγοράς:**

Η Βόρεια Μακεδονία έχει μια μικρότερη και λιγότερο διεθνώς αναγνωρισμένη αγορά, η οποία περιορίζει την έκθεση των ντόπιων τεχνιτών σε ευρύτερες αγορές. Η τουριστική βιομηχανία της χώρας δεν είναι τόσο ανεπτυγμένη όσο της Ελλάδας, με αποτέλεσμα λιγότερες ευκαιρίες πωλήσεων λόγω του τουρισμού. Υπάρχουν λιγότερα πολιτιστικά ιδρύματα και γκαλερί αφιερωμένα στη χειροτεχνία, και αυτά που υπάρχουν συχνά δεν διαθέτουν τους πόρους και την προβολή των ομολόγων τους στην Ελλάδα.

- **Εμπορικές εκθέσεις:**

Η Βόρεια Μακεδονία φιλοξενεί λιγότερες εμπορικές εκθέσεις και εκθέσεις και αυτές που πραγματοποιούνται τείνουν να είναι μικρότερης κλίμακας. Η περιορισμένη συχνότητα και η περιορισμένη κλίμακα αυτών των εκδηλώσεων μειώνουν τις ευκαιρίες για τους τεχνίτες να προωθήσουν τη δουλειά τους και να συνδεθούν με πιθανούς αγοραστές.

- **Διαδικτυακές αγορές:**

Οι τεχνίτες στη Βόρεια Μακεδονία αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες προκλήσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε ηλεκτρονικές αγορές και πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου. Υπάρχει λιγότερη υποστήριξη και λιγότερες πρωτοβουλίες που στοχεύουν να βοηθήσουν τους τεχνίτες να αποκτήσουν διαδικτυακή παρουσία, γεγονός που περιορίζει την ικανότητά τους να φτάσουν στις διεθνείς αγορές.

Καινοτομία και Εκσυγχρονισμός

Ενσωμάτωση τεχνολογίας: Η σύγχρονη τεχνολογία μπορεί να βελτιώσει σημαντικά την παραγωγή και την εμπορία κεραμικών προϊόντων. Η παροχή επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων για σύγχρονο εξοπλισμό, όπως ενεργειακά αποδοτικούς κλιβάνους και εργαλεία ψηφιακού μάρκετινγκ, μπορεί να βοηθήσει τους τεχνίτες να βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων και να φτάσουν σε ευρύτερες αγορές. Στην Ελλάδα, η υποστήριξη της εκπαίδευσης σε ψηφιακές δεξιότητες μπορεί να αξιοποιήσει την καλύτερα ανεπτυγμένη διαδικτυακή πρόσβαση της χώρας στην αγορά. Στη Βόρεια Μακεδονία, η εξασφάλιση πρόσβασης σε σύγχρονο εξοπλισμό παραγωγής μπορεί να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα και την καινοτομία.

Ερευνα και ανάπτυξη: Η χρηματοδότηση πρωτοβουλιών E&A που επικεντρώνονται σε καινοτόμα υλικά και βιώσιμες πρακτικές μπορούν να οδηγήσουν στην εξέλιξη της βιομηχανίας κεραμικών. Οι συνεργασίες με πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα μπορούν να προωθήσουν την ανάπτυξη νέων τεχνικών που σέβονται τις παραδοσιακές μεθόδους, εισάγοντας παράλληλα σύγχρονες βελτιώσεις. Η Ελλάδα μπορεί να αξιοποιήσει τα ερευνητικά κονδύλια της ΕΕ για τέτοιες πρωτοβουλίες, ενώ η Βόρεια Μακεδονία μπορεί να δημιουργήσει τοπικές συνεργασίες για την υποστήριξη της καινοτομίας.

CRAFTS+

Δημιουργία συνεργασιών: Η ενθάρρυνση των συνεργασιών μεταξύ παραδοσιακών τεχνιτών και σύγχρονων σχεδιαστών μπορεί να δημιουργήσει προϊόντα που απευθύνονται στις σύγχρονες αγορές. Οι καλλιτεχνικές κατοικίες και τα εργαστήρια σχεδιασμού μπορούν να διευκολύνουν αυτές τις συνεργασίες, συνδυάζοντας την παράδοση με τη σύγχρονη αισθητική. Για την Ελλάδα, οι διαγωνισμοί σχεδιασμού που προωθούν παραδοσιακά μοτίβα σε μοντέρνα σχέδια μπορούν να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ κληρονομιάς και νεωτερικότητας. Στη Βόρεια Μακεδονία, η προώθηση συνεργασιών μεταξύ τεχνιτών και σχεδιαστών μπορεί να βοηθήσει στη δημιουργία καινοτόμων και εμπορεύσιμων προϊόντων.

Εν ολίγοις:

Για την Ελλάδα:

- **Ενοποίηση τεχνολογίας:**

Οι Έλληνες τεχνίτες έχουν καλύτερη πρόσβαση σε σύγχρονες τεχνολογίες και εργαλεία, εν μέρει λόγω πιο ανεπτυγμένων υποδομών και προγραμμάτων υποστήριξης. Ωστόσο, το ποσοστό ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών εξακολουθεί να είναι σχετικά χαμηλό σε σύγκριση με τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

- **Έρευνα και ανάπτυξη:**

Η Ελλάδα έχει μεγαλύτερο αριθμό ιδρυμάτων και οργανισμών που μπορούν να υποστηρίξουν την έρευνα και ανάπτυξη στις τέχνες. Αυτοί οι οργανισμοί εστιάζουν περιστασιακά σε καινοτόμα υλικά και βιώσιμες πρακτικές, αν και οι πόροι είναι συχνά περιορισμένοι.

- **Συνεργασίες:**

Υπάρχει μια αυξανόμενη τάση συνεργασιών μεταξύ παραδοσιακών Ελλήνων τεχνιτών και σύγχρονων σχεδιαστών. Αυτές οι συνεργασίες υποστηρίζονται από διάφορα πολιτιστικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα οποία συμβάλλουν στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των παραδοσιακών χειροτεχνιών και των αγορών μοντέρνου σχεδιασμού.

Για τη Βόρεια Μακεδονία:

- **Ενοποίηση τεχνολογίας:**

Οι τεχνίτες στη Βόρεια Μακεδονία έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε σύγχρονες τεχνολογίες και εργαλεία λόγω οικονομικών περιορισμών και λιγότερο ανεπτυγμένων υποδομών. Η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών είναι αργή, εμποδίζοντας την ικανότητα του κλάδου να καινοτομεί.

- **Έρευνα και ανάπτυξη:**

Η Βόρεια Μακεδονία έχει λιγότερους θεσμούς και πόρους αφιερωμένους στην έρευνα και την ανάπτυξη στις τέχνες. Ως αποτέλεσμα, υπάρχει μικρότερη εστίαση σε καινοτόμα υλικά

και βιώσιμες πρακτικές, γεγονός που περιορίζει τις δυνατότητες εκσυγχρονισμού στον τομέα της κεραμικής χειροτεχνίας.

- **Συνεργασίες:**

Η συνεργασία μεταξύ παραδοσιακών τεχνιτών και σύγχρονων σχεδιαστών είναι λιγότερο συχνή στη Βόρεια Μακεδονία. Υπάρχουν λιγότερες πρωτοβουλίες και δομές υποστήριξης για τη διευκόλυνση τέτοιων συνεργασιών, περιορίζοντας την έκθεση των παραδοσιακών χειροτεχνιών στις σύγχρονες αγορές.

Εκπαίδευση και Κατάρτιση για την ανάπτυξη δεξιοτήτων

Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης: Η ανάπτυξη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που καλύπτουν τόσο τις παραδοσιακές όσο και τις σύγχρονες τεχνικές κεραμικής είναι απαραίτητη. Αυτά τα προγράμματα θα πρέπει να είναι προσβάσιμα και οικονομικά, διασφαλίζοντας ότι οι επίδοξοι τεχνίτες μπορούν να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες χωρίς αποκλεισμούς. Στην Ελλάδα, η ενσωμάτωση των επιχειρηματικών δεξιοτήτων στην επαγγελματική κατάρτιση μπορεί να βοηθήσει τους τεχνίτες να διαχειρίζονται καλύτερα τις επιχειρήσεις τους. Στη Βόρεια Μακεδονία, τα εκσυγχρονισμένα προγράμματα σπουδών μπορούν να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα των ντόπιων τεχνιτών.

Σχέδια Μαθητείας: Τα προγράμματα μαθητείας μπορούν να διευκολύνουν τη μεταφορά γνώσης από τους έμπειρους τεχνίτες στην επόμενη γενιά. Η παροχή πιστοποιήσεων μπορεί να ενισχύσει την αξιοπιστία και τις προοπτικές σταδιοδρομίας των νέων τεχνιτών μέσα από την ολοκλήρωση προγραμμάτων μαθητείας. Η Ελλάδα μπορεί να αναπτύξει δίκτυα καθοδήγησης για να υποστηρίξει αυτή τη μεταφορά γνώσης, ενώ η Βόρεια Μακεδονία μπορεί να εφαρμόσει δομημένα προγράμματα μαθητείας αναγνωρισμένα από το κράτος.

Σχολές χειροτεχνίας: Η ίδρυση εξειδικευμένων σχολών ή κέντρων κατάρτισης που επικεντρώνονται στην κεραμική χειροτεχνία μπορεί να προσφέρει ολοκληρωμένη εκπαίδευση και πόρους για καινοτομία στον τομέα. Στην Ελλάδα, κέντρα αριστείας σε περιοχές με πλούσιες κεραμικές παραδόσεις μπορούν να δημιουργήσουν θετικό αντίκτυπο. Στη Βόρεια Μακεδονία, τα προγράμματα προσέγγισης σε αγροτικές περιοχές μπορούν να καλλιεργήσουν νεαρά ταλέντα, καθιστώντας την εκπαίδευση προσβάσιμη σε όλους.

Εν ολίγοις:

Για την Ελλάδα:

- **Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης:**

Η Ελλάδα προσφέρει ένα ευρύτερο φάσμα προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, αν και πολλά εξακολουθούν να επικεντρώνονται στις παραδοσιακές τεχνικές. Γίνεται μια αυξανόμενη προσπάθεια ενσωμάτωσης σύγχρονων δεξιοτήτων σε αυτά τα προγράμματα, που υποστηρίζονται από πολιτιστικούς και εκπαιδευτικούς φορείς.

- **Σχέδια Μαθητείας:**

Τα προγράμματα μαθητείας στην Ελλάδα, αν και συχνά άτυπα, είναι πιο δομημένα και αναγνωρισμένα από ό,τι στη Βόρεια Μακεδονία. Υπάρχουν πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην επισημοποίηση αυτών των προγραμμάτων και στην παροχή καλύτερης υποστήριξης τόσο σε έμπειρους τεχνίτες όσο και σε μαθητευόμενους.

- **Σχολές χειροτεχνίας:**

Η Ελλάδα διαθέτει μερικές εξειδικευμένες σχολές που επικεντρώνονται στην κεραμική. Αυτά τα ιδρύματα παρέχουν ολοκληρωμένη εκπαίδευση και έχουν τη δυνατότητα να λειτουργούν ως κόμβοι καινοτομίας, αν και συχνά αντιμετωπίζουν περιορισμούς χρηματοδότησης και πόρων.

Για τη Βόρεια Μακεδονία:

- **Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης:**

Η Βόρεια Μακεδονία έχει λιγότερα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ειδικά για την κεραμική. Τα υπάρχοντα προγράμματα εστιάζουν περισσότερο σε παραδοσιακές τεχνικές, με περιορισμένη ενσωμάτωση σύγχρονων δεξιοτήτων.

- **Σχέδια Μαθητείας:**

Τα προγράμματα μαθητείας στη Βόρεια Μακεδονία είναι σε μεγάλο βαθμό άτυπα και δεν διαθέτουν τη δομή και την αναγνώριση που απαιτούνται για τη διασφάλιση της ποιότητας. Υπάρχει ελάχιστη υποστήριξη για την τυποποίηση αυτών των συστημάτων, γεγονός που περιορίζει τη μεταφορά γνώσεων και δεξιοτήτων.

- **Σχολές χειροτεχνίας:**

Υπάρχουν πολύ λίγα εξειδικευμένα σχολεία ή κέντρα αριστείας αφιερωμένα στην κεραμική βιοτεχνία στη Βόρεια Μακεδονία. Τα υπάρχοντα ιδρύματα δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους και δεν είναι σε θέση να παράσχουν την ολοκληρωμένη κατάρτιση που απαιτείται για την πρόοδο του τομέα.

Αειφορία και Περιβαλλοντικές Πρακτικές

Οικολογικά υλικά: Η προώθηση της χρήσης βιώσιμων και φιλικών προς το περιβάλλον υλικών στην κεραμική παραγωγή είναι ζωτικής σημασίας για τη βιωσιμότητα μακροπρόθεσμα. Η παροχή οδηγιών και πόρων για να βοηθήσει τους τεχνίτες να υιοθετήσουν αυτά τα υλικά μπορεί να υποστηρίξει τόσο τη βιωσιμότητα όσο και την τοπική οικονομία. Η Ελλάδα μπορεί να συνδέσει την προώθηση βιώσιμων υλικών με τις πρωτοβουλίες της για αειφόρο τουρισμό, ενώ η Βόρεια Μακεδονία μπορεί να ενθαρρύνει τη χρήση υλικών τοπικής προέλευσης.

Διαχείριση των αποβλήτων: Η θέσπιση πρωτοβουλιών ανακύκλωσης και η παροχή υποδομής για τη διαχείριση των απορριμμάτων μπορεί να μειώσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της κεραμικής παραγωγής. Τα προγράμματα κατάρτισης για βιώσιμες πρακτικές μπορούν να βοηθήσουν τους τεχνίτες να υιοθετήσουν αποτελεσματικές τεχνικές διαχείρισης απορριμμάτων. Οι περιφερειακοί κόμβοι ανακύκλωσης στην Ελλάδα και τα στοχευμένα προγράμματα ανακύκλωσης στη Βόρεια Μακεδονία μπορούν να υποστηρίξουν αυτές τις προσπάθειες.

Ενεργειακή απόδοση : Η ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης στην παραγωγή κεραμικών μπορεί να μειώσει το κόστος και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η παροχή επιδοτήσεων για ενεργειακά αποδοτικό εξοπλισμό και η προώθηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να υποστηρίξει αυτόν τον στόχο. Η Ελλάδα μπορεί να πραγματοποιήσει ενεργειακούς ελέγχους και αναβαθμίσεις, ενώ η Βόρεια Μακεδονία μπορεί να προσφέρει επιχορηγήσεις για την υιοθέτηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Εν ολίγοις:

Για την Ελλάδα:

- **Οικολογικά υλικά:**

Οι Έλληνες τεχνίτες έχουν καλύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες και πόρους σχετικά με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον. Υπάρχουν πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην προώθηση της χρήσης βιώσιμων υλικών, αν και η πρακτική υιοθέτηση εξακολουθεί να είναι περιορισμένη.

- **Διαχείριση των αποβλήτων:**

Οι πρακτικές διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα είναι πιο ανεπτυγμένες, ιδιαίτερα σε αστικές περιοχές όπου υπάρχουν καλύτερες υποδομές. Ωστόσο, πολλοί τεχνίτες εξακολουθούν να στερούνται συστημάτων διαχείρισης απορριμμάτων, ειδικά στις αγροτικές περιοχές.

- **Ενεργειακή απόδοση:**

Η Ελλάδα έχει περισσότερες πρωτοβουλίες με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην παραγωγή κεραμικών. Υπάρχει μεγαλύτερη επίγνωση των πλεονεκτημάτων των ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών, αλλά το υψηλό κόστος και η περιορισμένη πρόσβαση στη χρηματοδότηση παραμένουν σημαντικά εμπόδια.

Για τη Βόρεια Μακεδονία:

- **Οικολογικά υλικά:**

Η χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών στη Βόρεια Μακεδονία είναι λιγότερο συχνή λόγω της περιορισμένης πρόσβασης σε πληροφορίες και πόρους. Οι τεχνίτες συχνά βασίζονται σε παραδοσιακά υλικά χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

- **Διαχείριση των αποβλήτων:**

CRAFTS+

Οι πρακτικές διαχείρισης απορριμμάτων στη Βόρεια Μακεδονία είναι λιγότερο ανεπτυγμένες, με πολλούς τεχνίτες να στερούνται επίσημων συστημάτων για τη διαχείριση και την ανακύκλωση των απορριμμάτων παραγωγής. Υπάρχει περιορισμένη υποδομή για την υποστήριξη της σωστής διαχείρισης των απορριμμάτων, ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές.

- **Ενεργειακή απόδοση:**

Οι προσπάθειες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην παραγωγή κεραμικών είναι ελάχιστες στη Βόρεια Μακεδονία. Οι τεχνίτες αντιμετωπίζουν σημαντικά οικονομικά και υλικοτεχνικά εμπόδια για την υιοθέτηση ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών και υπάρχει λιγότερη επίγνωση των πλεονεκτημάτων τους.

Συστάσεις ανά κατηγορία

Πρόσβαση στην αγορά

Επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις:

- **Επιχορηγήσεις με γνώμονα τον τουρισμό:** Δεδομένης της ισχυρής τουριστικής βιομηχανίας, δημιουργία δυνατοτήτων για επιχορηγήσεις που απευθύνονται ειδικά σε βιοτέχνες σε περιοχές με πλήθος τουριστών, βοηθώντας τους τεχνίτες να επεκτείνουν την παρουσία τους σε τοπικές αγορές.
- **Ταμεία Πολιτιστικής Κληρονομιάς:** Δημιουργία κεφαλαίων που στοχεύουν στη διατήρηση και προώθηση της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας στην κεραμική. Αυτά τα κεφάλαια μπορούν να υποστηρίξουν τεχνίτες που χρησιμοποιούν παραδοσιακές τεχνικές και μοτίβα.
- **Στοχευμένη οικονομική υποστήριξη:** Εφαρμογή στοχευμένων προγραμμάτων οικονομικής στήριξης για να βοηθηθούν οι τεχνίτες κεραμικής της Βόρειας Μακεδονίας στην κάλυψη δαπανών που σχετίζονται με εθνικές και διεθνείς εμπορικές εκθέσεις. Τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν άμεσες επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις προσαρμοσμένες στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.
- **Επιχορηγήσεις εκκίνησης:** Παροχή επιχορηγήσεων ειδικά σχεδιασμένων για να βοηθήσουν νέες και αναδυόμενες επιχειρήσεις κεραμικής να εγκατασταθούν, καλύπτοντας αρχικό κόστος όπως εξοπλισμό, υλικά και μάρκετινγκ.

Οργανωμένες αντιπροσωπείες:

- **Εμπορικές αποστολές με επίκεντρο την ΕΕ:** Διοργάνωση αντιπροσωπειών Ελλήνων τεχνιτών για συμμετοχή σε εκθέσεις και εκδηλώσεις σχετικά με τη χειροτεχνία στην ΕΕ.

CRAFTS+

- **Μεσογειακό Δίκτυο:** Δημιουργία ενός μεσογειακού δικτύου τεχνιτών, ενισχύοντας τις διασυνοριακές συνεργασίες με γειτονικές χώρες αλλά και την πρόσβαση στην αγορά και τις πολιτιστικές ανταλλαγές.
- **Περιφερειακές Συνεργασίες:** Διευκόλυνση περιφερειακών συνεργασιών με γειτονικές χώρες στα Βαλκάνια. Οργάνωση αντιπροσωπειών για συμμετοχή σε περιφερειακές εκθέσεις χειροτεχνίας, παρέχοντας υλικοτεχνική και προωθητική υποστήριξη.
- **Εστίαση στις αναδυόμενες αγορές:** Υποστήριξη συμμετοχής σε αναδυόμενες αγορές όπου η κεραμική της Βόρειας Μακεδονίας θα μπορούσε να έχει μοναδική απήχηση. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει εμπορικές αποστολές σε χώρες με αυξανόμενο ενδιαφέρον για χειροποίητες δημιουργίες.

Τοπικές εκθέσεις:

- **Τουριστική ένταξη:** ενσωμάτωση εκθέσεων κεραμικής σε μεγάλα τουριστικά γεγονότα και προορισμούς, διασφαλίζοντας υψηλή προβολή και πρόσβαση σε διεθνείς επισκέπτες.
- **Πολιτιστικοί Κόμβοι:** Χρήση ιστορικών και πολιτιστικών χώρων για εκθέσεις, δημιουργώντας έναν μοναδικό συνδυασμό κληρονομιάς και σύγχρονης τέχνης.
- **Αυξημένη συχνότητα:** Αύξηση του αριθμού των τοπικών εκθέσεων αφιερωμένων στην κεραμική χειροτεχνία, διασφαλίζοντας ότι είναι ευρέως δημοσιευμένες και προσβάσιμες σε ένα ευρύ κοινό.
- **Εκδηλώσεις κοινότητας:** Ενσωμάτωση εκθέσεων κεραμικής σε κοινοτικές εκδηλώσεις και τοπικά φεστιβάλ για την ενίσχυση της προβολής και της δέσμευσης με το τοπικό κοινό.

Πολιτιστική Προβολή:

- **Φεστιβάλ Ελληνικού Πολιτισμού στο Εξωτερικό:** Προώθηση της ελληνικής κεραμικής μέσα από πολιτιστικά φεστιβάλ που διοργανώνουν ελληνικές πρεσβείες και πολιτιστικά κέντρα στο εξωτερικό. Ανάδειξη της κεραμικής ως βασικό στοιχείο των ελληνικών πολιτιστικών εξαγωγών.
- **Πακέτα Τουρισμού Πολιτιστικής Κληρονομιάς:** Ανάπτυξη πακέτων τουρισμού πολιτιστικής κληρονομιάς που περιλαμβάνουν επισκέψεις σε εργαστήρια και εκθέσεις κεραμικής, προωθώντας την κεραμική ως βασική πτυχή του ελληνικού πολιτιστικού τουρισμού.
- **Ανάδειξη Πολιτιστικής Κληρονομιάς:** Αξιοποίηση της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Βόρειας Μακεδονίας με εκθέσεις κεραμικής χειροτεχνίας σε πολιτιστικά φεστιβάλ και εθνικούς εορτασμούς.

CRAFTS+

- **Διεθνή Πολιτιστικά Κέντρα:** Χρήση πολιτιστικών κέντρων της Βόρειας Μακεδονίας στο εξωτερικό για την προώθηση της κεραμικής. Διοργάνωση εκθέσεων και εργαστήριων που αναδεικνύουν τις μοναδικές πτυχές της κεραμικής τέχνης της Βόρειας Μακεδονίας.

Καινοτομία και Εκσυγχρονισμός

Ενσωμάτωση τεχνολογίας:

- **Χορηγίες Τεχνολογίας Πολιτιστικής Κληρονομιάς:** Παροχή επιχορηγήσεων ειδικά για την ενσωμάτωση της σύγχρονης τεχνολογίας στις παραδοσιακές κεραμικές πρακτικές, διασφαλίζοντας τη διατήρηση της κληρονομιάς με ταυτόχρονη υιοθέτηση σύγχρονων εργαλείων και μεθόδων.
- **Εκπαίδευση ηλεκτρονικού εμπορίου:** Προσφορά εξειδικευμένων προγράμματα κατάρτισης στο ηλεκτρονικό εμπόριο και το ψηφιακό μάρκετινγκ, αξιοποιώντας την καλύτερα ανεπτυγμένη διαδικτυακή αγορά της Ελλάδας ώστε οι τεχνίτες να προσεγγίσουν ένα παγκόσμιο κοινό.
- **Πρόσβαση σε σύγχρονο εξοπλισμό:** Παροχή επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων για την αγορά σύγχρονου εξοπλισμού παραγωγής, όπως προηγμένοι κλίβανοι και εργαλεία ακριβείας. Αυτό θα βοηθήσει τους τεχνίτες να βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων και την αποδοτικότητα της παραγωγής.
- **Εκπαίδευση Ψηφιακών Δεξιοτήτων:** Προσφορά ολοκληρωμένων προγραμμάτων κατάρτισης στις ψηφιακές δεξιότητες, με επίκεντρο το ηλεκτρονικό εμπόριο, το ψηφιακό μάρκετινγκ και τη διαχείριση διαδικτυακών καταστημάτων για να βοηθήσετε τους τεχνίτες να προσεγγίσουν ένα παγκόσμιο κοινό.

Έρευνα και ανάπτυξη:

- **Συνεργασίες με πανεπιστήμια:** Συνεργασία με ελληνικά πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα για την ανάπτυξη καινοτόμων υλικών και τεχνικών, με έμφαση στη δημιουργία βιώσιμων πρακτικών που ευθυγραμμίζονται με την παραδοσιακή ελληνική κεραμική.
- **Ταμεία Έρευνας της ΕΕ:** Αξιοποίηση ερευνητικών κονδύλια της ΕΕ για την υποστήριξη της E&A στον τομέα της κεραμικής
- **Επιχορηγήσεις για την Καινοτομία:** Θέσπιση επιχορηγήσεων ειδικά για E&A στον τομέα της κεραμικής, ενθαρρύνοντας την καινοτομία σε υλικά, τεχνικές και βιώσιμες πρακτικές.

Δημιουργία συνεργασιών:

CRAFTS+

- **Cultural Design Residences:** Δημιουργία κατοικιών σχεδιασμού που προσκαλούν σύγχρονους σχεδιαστές να συνεργαστούν με παραδοσιακούς τεχνίτες, προωθώντας καινοτόμες συνεργασίες που σέβονται και ενισχύουν τις ελληνικές κεραμικές παραδόσεις.
- **Σύγχρονες Ελληνικές Συλλογές:** Ανάπτυξη συλλογών που συνδυάζουν παραδοσιακά ελληνικά μοτίβα με μοντέρνο σχεδιασμό, με την υποστήριξη κυβερνητικών και ιδιωτικών πρωτοβουλιών.
- **Συνεργασίες σχεδιαστών-τεχνιτών:** Δημιουργία πρωτοβουλιών που ενθαρρύνουν τις συνεργασίες μεταξύ παραδοσιακών τεχνιτών και σύγχρονων σχεδιαστών, όπως συνεργατικές πλατφόρμες για την ανάπτυξη νέων προϊόντων που συνδυάζουν την παράδοση με τον μοντέρνο σχεδιασμό.
- **Εργαστήρια Σχεδιασμού:** Οργάνωση εργαστηρίων και διαγωνισμών που συγκεντρώνουν παραδοσιακούς τεχνίτες και σύγχρονους σχεδιαστές. Τα νικητήρια σχέδια θα πρέπει να λάβουν υποστήριξη για παραγωγή και μάρκετινγκ.

Εκπαίδευση και Κατάρτιση Δεξιοτήτων

Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης:

- **Ενοποίηση τουρισμού και χειροτεχνίας:** Ανάπτυξη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που ενσωματώνουν τις δεξιότητες της κεραμικής χειροτεχνίας με τη διαχείριση του τουρισμού, βοηθώντας τους τεχνίτες να αξιοποιήσουν την τουριστική αγορά.
- **Σύγχρονες τεχνικές:** Ενημέρωση για τα υπάρχοντα επαγγελματικά προγράμματα ώστε να συμπεριλάβουν σύγχρονες τεχνικές και τεχνολογίες κεραμικής, διασφαλίζοντας ότι οι τεχνίτες μπορούν να ανταγωνιστούν στις σύγχρονες αγορές.
- **Εκσυγχρονισμένο Πρόγραμμα Σπουδών:** Ανάπτυξη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που περιλαμβάνουν τόσο παραδοσιακές όσο και σύγχρονες τεχνικές κεραμικής, προσβάσιμα και οικονομικά για τους επίδοξους τεχνίτες.
- **Επιχειρηματικές Δεξιότητες:** Ενσωμάτωση κατάρτισης επιχειρηματικών δεξιοτήτων σε επαγγελματικά προγράμματα, που καλύπτουν τομείς όπως το μάρκετινγκ, η οικονομική διαχείριση και η επιχειρηματικότητα.

Σχέδια Μαθητείας:

- **Επίσημες θέσεις μαθητείας:** Δημιουργία επίσημα προγράμματα μαθητείας αναγνωρισμένων από το κράτος, παρέχοντας πιστοποιήσεις που ενισχύουν την αξιοπιστία και τις προοπτικές σταδιοδρομίας των νέων τεχνιτών.

CRAFTS+

- **Δίκτυα καθοδήγησης:** Ανάπτυξη δικτύων καθοδήγησης που συνδυάζουν νέους τεχνίτες με έμπειρους δασκάλους, διασφαλίζοντας τη μεταφορά τόσο των παραδοσιακών δεξιοτήτων όσο και της επιχειρηματικής οξυδέρκειας.
- **Προγράμματα κινήτρων:** Ανάπτυξη προγραμμάτων κινήτρων που ενθαρρύνουν τους τεχνίτες να αναλάβουν μαθητευόμενους, προσφέροντας οικονομική υποστήριξη και πόρους για τη διευκόλυνση της μεταφοράς γνώσης.

Σχολές χειροτεχνίας:

- **Κέντρα Αριστείας:** Δημιουργία κέντρων αριστείας σε περιοχές με πλούσια κεραμική παράδοση, όπως η Κρήτη και η Ρόδος, παρέχοντας εξειδικευμένη εκπαίδευση και πόρους.
- **Κινητές Εκπαιδευτικές Μονάδες:** Υλοποίηση κινητών μονάδες κατάρτισης σε αγροτικές περιοχές, προσφέροντας εργαστήρια και εκπαιδευτικές συνεδρίες σε τεχνίτες που ενδέχεται να μην έχουν πρόσβαση σε κέντρα επίσημης εκπαίδευσης.
- **Εξειδικευμένα Εκπαιδευτικά Κέντρα:** Δημιουργία εξειδικευμένων σχολών ή κέντρων κατάρτισης με επίκεντρο την κεραμική χειροτεχνία. Αυτά τα κέντρα θα πρέπει να παρέχουν ολοκληρωμένα προγράμματα κατάρτισης, να φιλοξενούν εργαστήρια και να προσφέρουν πόρους για καινοτομία και πειραματισμό.
- **Προγράμματα προσέγγισης σε αγροτικές περιοχές:** Εφαρμογή προγραμμάτων προσέγγισης σε αγροτικές περιοχές για τον εντοπισμό και την καλλιέργεια νέων ταλέντων.

Αειφορία και Περιβαλλοντικές Πρακτικές

Οικολογικά υλικά:

- **Σύνδεση με τον βιώσιμο Τουρισμό:** Προώθηση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών με τις πρωτοβουλίες αειφόρου τουρισμού της Ελλάδας, διασφαλίζοντας ότι οι τουρίστες που αναζητούν βιώσιμα προϊόντα βρίσκουν ελκυστικά τα ελληνικά κεραμικά.
- **Παραδοση και βιωσιμότητα:** Ενθάρρυνση για τη χρήση παραδοσιακών ελληνικών υλικών που είναι φυσικά βιώσιμα, όπως άργιλοι και φυσικές βαφές, προωθώντας τα περιβαλλοντικά τους οφέλη.
- **Προώθηση Βιώσιμου Υλικού:** Προώθηση της χρήσης βιώσιμων και φιλικών προς το περιβάλλον υλικών στην κεραμική παραγωγή. Παροχή οδηγιών και πόρων για να βοηθήσετε τους τεχνίτες να υιοθετήσουν αυτά τα υλικά.
- **Τοπικοί πόροι:** Ενθάρρυνση της χρήσης υλικών τοπικής προέλευσης που έχουν μικρότερο περιβαλλοντικό αντίκτυπο, υποστηρίζοντας τόσο τη βιωσιμότητα όσο και την τοπική οικονομία.

Διαχείριση των αποβλήτων:

- **Περιφερειακά κέντρα ανακύκλωσης:** Δημιουργία περιφερειακών κόμβων ανακύκλωσης που υποστηρίζουν τους τεχνίτες στη διαχείριση και ανακύκλωση κεραμικών απορριμμάτων, διασφαλίζοντας ότι έχουν πρόσβαση σε κατάλληλες εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων.
- **Εκπαίδευση σε Βιώσιμες Πρακτικές:** Προσφορά προγραμμάτων κατάρτισης εστιασμένα σε βιώσιμες πρακτικές, δίνοντας έμφαση στη σημασία της περιβαλλοντικής ευθύνης στον κλάδο της βιοτεχνίας και καλύπτοντας τεχνικές για τη μείωση των αποβλήτων και την ασφαλή διάθεση επικίνδυνων υλικών.
- **Πρωτοβουλίες για την ανακύκλωση:** Θέσπιση πρωτοβουλιών ανακύκλωσης που υποστηρίζουν τους τεχνίτες στη διαχείριση και την ανακύκλωση κεραμικών απορριμμάτων. Παροχή υποδομών και πόρων για τη διευκόλυνση των πρακτικών διαχείρισης απορριμμάτων.

Ενεργειακής απόδοσης:

- **Ενεργειακοί έλεγχοι και αναβαθμίσεις:** Παροχή επιδοτήσεων για ενεργειακούς ελέγχους και αναβαθμίσεις, βοηθώντας τους τεχνίτες να εντοπίσουν και να εφαρμόσουν μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας στα εργαστήριά τους.
- **Έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας:** Προώθηση της υιοθέτησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως τα ηλιακά πάνελ, προσφέροντας επιχορηγήσεις και κίνητρα στους τεχνίτες να μειώσουν την εξάρτησή τους από παραδοσιακές πηγές ενέργειας.
- **Επιδοτήσεις ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού:** Παροχή επιδοτήσεων για την αγορά ενεργειακά αποδοτικών κλιβάνων και άλλου εξοπλισμού παραγωγή για την υιοθέτηση πρακτικών που μειώνουν την κατανάλωση ενέργειας.

Συμπεράσματα

Η βιομηχανία κεραμικής στην Ελλάδα και τη Βόρεια Μακεδονία βρίσκεται σε ένα σταυροδρόμι όπου οι πλούσιες ιστορικές παραδόσεις μπορούν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες οικονομικές προκλήσεις και ευκαιρίες. Αυτό το έγγραφο συστάσεων πολιτικής σκιαγράφησε διάφορα στρατηγικά μέτρα για την ενίσχυση του τομέα, εστιάζοντας στην ενίσχυση της πρόσβασης στην αγορά, στην προώθηση της καινοτομίας και του εκσυγχρονισμού, στη βελτίωση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης για την ανάπτυξη απαραίτητων δεξιοτήτων και στην προώθηση της βιωσιμότητας και των περιβαλλοντικών πρακτικών. Λαμβάνοντας υπόψη αυτούς τους βασικούς τομείς, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής μπορούν να βοηθήσουν στη μετατροπή των κεραμικών χειροτεχνιών από μια

CRAFTS+

παραδοσιακή μορφή τέχνης σε έναν ζωντανό και βιώσιμο τομέα μικρών επιχειρήσεων, διατηρώντας την πολιτιστική κληρονομιά και συμβάλλοντας παράλληλα στην οικονομική ανάπτυξη και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση

Για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης στον τομέα της κεραμικής χειροτεχνίας, είναι ζωτικής σημασίας να βελτιωθεί η πρόσβαση των τεχνιτών στην αγορά. Η Ελλάδα, με την ισχυρή τουριστική βιομηχανία της, προσφέρει ένα μοναδικό πλεονέκτημα. Αξιοποιώντας αυτό, η κυβέρνηση θα πρέπει να παράσχει στοχευμένες επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις σε βιοτέχνες που δραστηριοποιούνται σε τουριστικές περιοχές ενισχύοντας την ικανότητά τους να προσεγγίζουν ένα ευρύτερο κοινό. Επιπλέον, οι οργανωμένες αντιπροσωπείες σε εκθέσεις χειροτεχνίας με έδρα την ΕΕ μπορούν να διευκολύνουν τη μεγαλύτερη έκθεση και είσοδο στην αγορά για τους Έλληνες τεχνίτες.

Αντίθετα, η Βόρεια Μακεδονία θα πρέπει να επικεντρωθεί στη δημιουργία μιας πιο αναγνωρίσιμης υποδομής αγοράς. Η εφαρμογή στοχευμένων προγραμμάτων οικονομικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων για νεοφυείς επιχειρήσεις, μπορεί να βοηθήσει τις νέες επιχειρήσεις κεραμικής να καλύψουν το αρχικό κόστος και να συμμετάσχουν σε εμπορικές εκθέσεις. Η διευκόλυνση των περιφερειακών συνεργασιών στα Βαλκάνια μπορεί να προσφέρει πολύτιμες ευκαιρίες έκθεσης και δικτύωσης, βοηθώντας τους τεχνίτες της Βόρειας Μακεδονίας να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες αγορές.

Καινοτομία και Εκσυγχρονισμός

Η ενσωμάτωση σύγχρονων τεχνολογιών στην παραγωγή και εμπορία κεραμικών προϊόντων είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας. Στην Ελλάδα, η παροχή επιχορηγήσεων για σύγχρονο εξοπλισμό και εργαλεία ψηφιακού μάρκετινγκ μπορεί να βελτιώσει τόσο την ποιότητα των προϊόντων όσο και την εμβέλεια της αγοράς. Η συνεργασία με πανεπιστήμια και η αξιοποίηση των ερευνητικών κεφαλαίων της ΕΕ μπορεί να οδηγήσει στην καινοτομία στα υλικά και τις τεχνικές, διασφαλίζοντας ότι ο κλάδος παραμένει στην πρώτη γραμμή των βιώσιμων πρακτικών.

Για τη Βόρεια Μακεδονία, η βελτίωση της πρόσβασης σε σύγχρονο εξοπλισμό παραγωγής μέσω επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων είναι μεγάλης σημασίας. Η δημιουργία συνεργασιών με τοπικά πανεπιστήμια μπορεί να υποστηρίξει πρωτοβουλίες έρευνας και ανάπτυξης, ενισχύοντας την καινοτομία στον τομέα της κεραμικής χειροτεχνίας. Η ενθάρρυνση των συνεργασιών μεταξύ παραδοσιακών τεχνιτών και σύγχρονων σχεδιαστών μπορεί να δημιουργήσει προϊόντα που απευθύνονται στις σύγχρονες αγορές, συνδυάζοντας την παράδοση με τη σύγχρονη αισθητική.

Εκπαίδευση και Κατάρτιση Δεξιοτήτων

Η ανάπτυξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που καλύπτουν τόσο τις παραδοσιακές όσο και τις σύγχρονες τεχνικές κεραμικής αποτελεί αρωγό για το μέλλον της βιομηχανίας. Στην Ελλάδα, η ενσωμάτωση των επιχειρηματικών δεξιοτήτων στην

CRAFTS+

επαγγελματική κατάρτιση μπορεί να βοηθήσει τους τεχνίτες να διαχειρίζονται καλύτερα τις επιχειρήσεις τους, διασφαλίζοντας μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα. Η επισημοποίηση των προγραμμάτων μαθητείας με κρατική αναγνώριση μπορεί να ενισχύσει την αξιοπιστία και τις προοπτικές σταδιοδρομίας των νέων τεχνιτών.

Η Βόρεια Μακεδονία θα πρέπει να επικεντρωθεί στον εκσυγχρονισμό του προγράμματος σπουδών της επαγγελματικής κατάρτισης ώστε να περιλαμβάνει σύγχρονες τεχνικές και επιχειρηματικές δεξιότητες. Η δημιουργία επίσημων προγραμμάτων μαθητείας και εξειδικευμένων κέντρων κατάρτισης μπορεί να προσφέρει στους τεχνίτες τις απαραίτητες δεξιότητες και πόρους για να ευδοκιμήσουν στη σύγχρονη αγορά. Η εφαρμογή προγραμμάτων αγροτικής προσέγγισης μπορεί να διασφαλίσει ότι η κατάρτιση είναι προσβάσιμη σε όλους, καλλιεργώντας τα νεαρά ταλέντα σε όλη τη χώρα.

Αειφορία και Περιβαλλοντικές Πρακτικές

Η προώθηση της χρήσης βιώσιμων και φιλικών προς το περιβάλλον υλικών στην κεραμική παραγωγή είναι απαραίτητη για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της βιομηχανίας. Στην Ελλάδα, η σύνδεση της προώθησης βιώσιμων υλικών με τις πρωτοβουλίες βιώσιμου τουρισμού της μπορεί να προσελκύσει τουρίστες που αναζητούν προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον. Η δημιουργία περιφερειακών κόμβων ανακύκλωσης και η προσφορά προγραμμάτων κατάρτισης για βιώσιμες πρακτικές μπορούν να υποστηρίξουν περαιτέρω την περιβαλλοντική ευθύνη στον τομέα.

Η Βόρεια Μακεδονία θα πρέπει να ενθαρρύνει τη χρήση τοπικών, βιώσιμων υλικών για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την υποστήριξη της τοπικής οικονομίας. Η εφαρμογή πρωτοβουλιών ανακύκλωσης και η παροχή της απαραίτητης υποδομής για τη διαχείριση των απορριμμάτων μπορεί να βοηθήσει τους τεχνίτες να υιοθετήσουν βιώσιμες πρακτικές. Η προσφορά επιδοτήσεων για ενεργειακά αποδοτικό εξοπλισμό και η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να μειώσει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και το λειτουργικό κόστος της βιομηχανίας.

Εν κατακλείδι, η βιομηχανία κεραμικής στην Ελλάδα και τη Βόρεια Μακεδονία έχει τεράστιες δυνατότητες να συμβάλει στην πολιτιστική διατήρηση, την οικονομική ανάπτυξη και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Εφαρμόζοντας τις συστάσεις που περιγράφονται σε αυτό το έγγραφο, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής μπορούν να δημιουργήσουν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον που επιτρέπει στους τεχνίτες να μετατρέψουν την τέχνη τους σε ακμάζουσες μικροεπιχειρήσεις. Αυτή η ολιστική προσέγγιση, προσαρμοσμένη στα μοναδικά πλαίσια κάθε χώρας, μπορεί να εξασφαλίσει την ευημερία του κλάδου της κεραμικής χειροτεχνίας, διατηρώντας την πλούσια κληρονομιά του, προσαρμόζοντας παράλληλα τις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς.

